

Μαρμακέτω

Το Μαρμακέτω (ή αλλιώς Μαρμακέτων ή Μαρμακέτο) είναι ένα μικρό χωριό που βρίσκεται στις ανατολικές πλευρές του Οροπεδίου Λασιθίου, σε υψόμετρο 890m, στους πρόποδες του λόφου Φακιδιά. Στην κοινότητα του Μαρμακέτου ανήκει και ο οικισμός Φαρσάρω. Παρά το μικρό του μέγεθος, αυτό το μέρος έχει πολλά πράγματα για τα οποία αξίζει να αναφερθεί.

Το Φαρσάρο (Τοπική Κοινότητα Μαρμακέτου) ανήκει στον δήμο Οροπεδίου Λασιθίου της Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου που βρίσκεται στην Περιφέρεια Κρήτης, σύμφωνα με τη διοικητική διαίρεση της Ελλάδας όπως διαμορφώθηκε με το πρόγραμμα, “Καλλικράτης”.

Ιστορικά Στοιχεία

Οι περισσότεροι γνωρίζουν το Μαρμακέτω ως το χωριό του Καπετάν Καζάνη, του μεγάλου και λησμονημένου από την πολιτεία οπλαρχηγού της Ελληνικής Επανάστασης . Ωστόσο, το Μαρμακέτω έχει να πει κι άλλα πολλά στον επισκέπτη. Εκτός από το θαύμα με τις ξερές βιόλες της λαμπρής που ξανανθίζουν κατά τη διάρκεια του Ευαγγελίου στις 8 Μαΐου (του Άη Γιαννιού του θεολόγου), στο χωριό αυτό έλαβε χώρα και η δεύτερη μεγαλύτερη μάχη της Κρήτης μετά του Αρκαδίου κατά την περίοδο των Ελληνικών Επαναστάσεων, η Γιγαντομαχία του Λασιθίου, προς τιμήν της οποίας μετονομάστηκε ο τότε Νομός Σητείας σε Νομό Λασιθίου. Άλλωστε, πολλές είναι οι φορές που οι Τούρκοι κατέκαψαν το χωριό κυρίως για την επαναστατική δράση της κοντινής Μονής Κρουσταλλένιας. Επίσης, δίπλα στο χωριό υπάρχει το Σπήλαιο της Τραπέζας ή Κρόνιο, που μαζί με το Δικταίον Άντρο ,στο Ψυχρό, αποτέλεσαν τους σπουδαιότερους χώρους λατρείας του Δία στο Λασιθί.

Πορεία πληθυσμού σύμφωνα με τις απογραφές:

Μαρμακέτο						
Απογραφή	1900	1940	1981	1991	2001	2011

Πληθυσμός	164	177	123	86	55	25
Φαράρο						
Απογραφή	1900	1940	1981	1991	2001	2011
Πληθυσμός	111	145	83	78	49	18